

KÜLTÜR

DOĞAN KUBAN

Başlıyor mu, Bitiyor mu?

Türkiye'de yol, ham ve sevgisiz şoförlerin ölümcül kavga verdikleri savaş alanıdır. Ne yalar ne de şoförler kurallara uyarlar. Çünkü kuralları bilmezler. Tehlike dolu trafik toplumsal kargaşanın aynasıdır. Cehalete ve kabadayılığa dayalı kuralızsızlık kent yapılaşmasında, öğretimde, politikada ve trafikte aynı renge boyanmış akıl karıştırıcı bir olgudur. İnsanların, kendileri de dahil, yaşamlarına saygıları yok. Sokaklarda, toplantılarda ham ve tatsız karpuzlara benzeyen insan pek çok. Gerçi bu kargaşa sadece bizim ülkede değil, dünyada da var. Fakat bizdeki frensiz.

Ellen gelen düğün bayram' bilgece söylenmiş bir sözdür. İnsanoglu savaşa bile e'le birlikte gider. Fakat bu deyim toplumsal hastalıkların ortak olduğuna da işaret eder. Cehalet bir epidemidir. Şiddet bir epidemidir. Tüketim bir epidemidir. Yalançılık bir epidemidir. Rüşvet bir epidemidir. Nedenler karmaşık ve ülkeden ülkeye değişik olsa da bazı evrensel nedenler var. Üç tanesi geri kalmış toplamlarda ortaktır:

1- Cehalet; 2. Kırsallıktan çıkamamak; 3. Durumu yorumlayacak ve kontrol edecek kültürel birikime sahip olmamak. Diğer ikisi evrenseldir: 4. Sınırsız tüketim budalalığı; 5. Ekonominin politika ile, onun da para manipülasyonu ile özdeşleşmesi.

Para manipülatörleri dünya politikasını yönlendirirler. Onun için geç kapitalizmin patronları dünyayı ellerinde oynatıyorlar. Hoşlarına gitmeyenleri, gerekirse öldürerek dize getiriyorlar. Güçlüler hep para kaynaklarının başında değil mi? Kim kimin suyunu bulandırıyor?

Çoğu Avrupa kökenli modası geçmiş dünya görüşleri ile, teknolojinin nefes kesen hızı birbirine karışmış. Otomobilim son moda olsun, demokratik renklerle yüzümü ve dudaklarımı boyayım, liberal (!) diktatörlerden de yağ çekeyim: Aslında Putin, Ahmedinejad ya da Sarkozy bizim için pek fark etmiyor. Görünüşte herkes tarafından en uygun bulunanlar petrol kuyularının üstünde oturan despotlar. Bunlar Amerika'nın, İngiltere'nin de kadim dostları. Tabii, dostluk mecazi anlamda.

Biz zenginliğin mutluluk yerine getirdiği budala bir dünyada yaşıyoruz. Gerçi aramızda Hintli, Çinli, Japon bilgilerle ya da Müslüman sufillerle yatıp kalkan in-

sanlar da var. Ama zorba patronlar bunların varlığından bile haberi değiller.

İnsanlığın başındaki en büyük bela 19 yüzyıl sömürgecilerinin uydurdıkları sürekli gelişme palavrasıdır. Bu iki yatak odalı evin 10 kişiyi de konforlu olarak barındırabileceği yalanına dayanır. Kapitalist tüketim felsefesi bu yalana oturur.

Mutluluk yerine zenginlik, obez olmayı sağlıklı yaşama yeğlemek demektir. Bu insanları aç gözlü, kaygısız dolayısıyla aptal yapan kapitalist gözlüktür. Beyoğlu'ndan geçerken, ya da bir pazar günü bir alışveriş merkezinde bu vurdumduymazlığı da hissedersiniz. Çevrenizde mutsuzlar, boş verenler, neme lazımclar, onları bu duruma düşürenler, kin tutanlar, kin ekenler, kin biçenler, kıskançlar, ikiyüzlüler, düşünceliler, güler yüzlüler, somurtkanlar ne isterseniz var. Dünyayı öğrenmek isteyenler, dünya onlara vız gelenler, fakirler, burnu havada zenginler, küskünler, suskunlar, gevezeler, dünyadan ot gibi habersiz olanlar kaynıyor çevrenizde. Dünyanın geleceğini bunlara haber vermek için bunlara nasıl erişilecek? Nasıl diyalog kurulacak? Rönesans bilgesi Montaigne bu diyalogun nasıl işe yarayacağını düşünür dururdu.

İşinin bitik olduğunu düşünen insana nasıl arka çıkılır? Buna polis, asker, belediye, hükümet yetişmez. Kaldı ki bu insançıklar kendilerine bile söz geçiremiyorlar.

İnsanlar başından beri mantıklı düşüncesini öğrenemediler. Ama filozoflar Heraklitos'tan ya da Lao Tzu'dan bu yana konuların göreceliğini söylüyorlar. Heraklitos güneşe doğru ayağını kaldırmış, güneş tabanından küçük demiş. Ama herkes güneşin daha büyük olduğunu biliyor. Satranç oyununda taşların yaptıkları hareketler buldukları konuma göre değer kazanır. At

yerinde önemli değildir. Ama karşı tarafta hem kaleyi hem şahı tehdit ederse gücü anlaşılır. Tavlada oyun sonunda taş toplarken her taş aynı değerdedir. Ama altı ve beş hanelerinde toplanan taşlar oyunu kaybettirebilir. Deprem çok tehlikelidir. Ama binlerce adamı öldürmeden toplum kendisine çekidüzen vermez. Kredi bulup işini büyütme iyidir. Ama krediyi ödeyemezsen, Yunanistan gibi iflas edersin. Bugün bütün dünya iflas halinde. Bankaların yıllık kârları insanları uzaktan ilgilendirmiyor. Paralar zenginlerin elinde olduğu için, fakirlere ağız açtırmıyorlar.

Cihadilere sorarsanız bunun çözümü var: Yahudi ve Hristiyanların sayısını azaltmak; Yahudi ve Hristiyanlara sorarsanız da aynı yanıt: Müslümanları yok etmek, ya da etraflarına tel örgü çekmek; Hintlilere sorarsanız Müslümanların tümünü Pakistan'a sürmek iyi olur. Bay Netanyahu'ya ya da bazı Amerikalı cumhuriyetçilere sorarsanız, en iyi çözüm Tahran'a bir atom bombası atmak. (Tabii bu Erzurum'u da oturulmaz hale getirir), ya da bir şekilde yeraltındaki bunkerleri yok etmek. Bütün dünya "Trigger happy", yani tetik çekmekten mutlu kovboylarla dolu (deyim Amerikan). İnsanlığın sonu da böyle gelebilir.

İnce hesaplanmış sömürü sistemleriyle bir milyarlık aç insan grubuna yenilerini katmak isteyen kapitalist patronlar da bu tetiklere benziyor. Ama Batı uygarlığı ve Hristiyanlık insan sevgisi dolu!

Bütün bu olgularla ezamanlı, fakat bunlardan haberi yokmuş gibi yaşayan milyarlarca vurdumduymaz var. Futbol maçları, spor karşılaşmaları, moda gösterileri, festivaller, törenler, otomobil yarışları, konserler, güzellik yarışmaları, lüks oteller, turistik geziler, lüks lokantalar. Bu da insanın kaderi denilen şey anlaşılır. Roma batarken de lüks ve sefahatten geçilmiyordu.

Yin ve Yang, Çin kültüründe karşıtların bütünlüğü ilkesidir; iyi-kötü'nün, doğru-yanlış'ın, çirkin-güzel'in birlikte oluştuğu anlamına gelir. Ve insanoglu'nun bulunduğu ve en aptalın bile anlayacağı en açık varlık ve yaşam kuralıdır. Ne yazık ki bunu Avrupalılar değil Çinliler keşfetmişler. Avrupalılar keşfetseydi, belki dünya biraz daha iyi olurdu. İyi ile kötünün, yanlış ile doğrunun katlanılabilir bir denge içinde olması gerek. Bu denge olmazsa insanlık kötü günler geçiriyorlar. O kötü günlerde yaşıyoruz. Kuşkusuz bunun tek bir nedeni yok. Fakat temel nedeni 500 yıldır dünyaya egemen olan Batı'nın bu egemenliği sürdürmek için savaşa dahil, oynadığı oyunlardır. Bu yadsınmayacak kadar açık. Ahlaksızlık Batı'da mı başlıyor? Hayır insanada başlar. Fakat bugün Batı kapitalizminin gizli motto'sudur.

FÜTÜRİST SENARYO YARIŞMASI

4 yıldır Özel Sezin Lisesi Fütürizm Kulübü tarafından organize edilen Fütürist Senaryo Yarışması'nın

2012 teması: "Gelecekte Okul". Yarışmaya ve çalıştaylara katılan okullar: Darüşşafaka Lisesi, Kadıköy Anadolu Lisesi, Özel Alev Lisesi, Özel Hisar Okulları, Özel Okan Anadolu Lisesi, Özel Saint-Joseph Fransız Lisesi, Özel Sezin Lisesi, TEV İnanç Türkeş Özel Lisesi, Üsküdar Amerikan Lisesi.

3 Mayıs Perşembe günü açılışı Özyeğin Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Erhan Erkut yapacak. Ardından "Genç Fütürist Shuffle" a katılacak iş adamları ve akademisyenler "Şimdiki Aklim Olsaydı!" başlığı altında yapmak isteyip de yapamadıklarını anlatacaklar. Aynı saatlerde, paralel oturumlar şeklinde, diğer sınıflarda uzman moderatörlüğünde çeşitli okullardan öğrenciler çalıştaylarla "Gelecekte Okul Sonuç Bildirgesi" hazırlayacaklar.

4 Mayıs Cuma günü ise açılış Kadir Has Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa Aydın tarafından yapılacak. Ardından çalıştayların "Gelecekte Okul Sonuç Bildirgesi" anlatılacak ve Gazi Üniversitesi'nden Prof. Dr. Ziya Selçuk moderatörlüğünde bir "Gelecekte Okul Paneli" gerçekleştirilecek.

Özel Sezin Lisesi Konferans Salonu'nda yapılacak etkinlik için ayrıntılı bilgi: www.futuristsenaryoyarismasi.com

Tayfun Akgül

